



Veckans krönika

Vad vore Lund utan brats?

En vinterstad

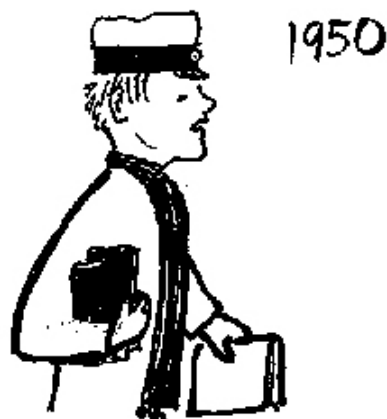
Lund lär vara den stad som näst Stockholm har den mest framskjutna platsen i den svenska skönlitteraturen. Vintern i Lund har därvid beskrivits, dock oftast i termer av dimma, regn och blåst. Men Lund på högvintern, vem har skrivit om det? Det vackra ljuset över ett Mårtens-torg med nyfallet snötäcke en marskväll, det bländvita landskapet i Stadsparken en söndagsförmiddag med blå himmel och några minusgrader.

[Läs mer >](#)

Socialpolitik med VägVal Vänster

Det kom inte särskilt många till den socialförsäkringsdebatt som VVV Skåne i söndags anordnade i anslutning till sitt årsmöte (där nästan alla omvaldes för ännu en period, däribland ordföranden Maria Hagberg). Men debatten var bra trots att meningsskiljaktigheterna inte verkade så stora mellan Mona Jönsson (mp-ledamot i riksdagens socialförsäkringsutskott), Lennart Nilsson (Handelsombudman i Helsingborg och fritidspolitiker, s) och Herman Schmid (v, som efter sin tid i Europaparlamentet har återgått till jobbet som lärare på Roskilde Universitetscenter).

[Läs mer >](#)



VECKOBLADET

Skånetrafiken kontra SJ

-Eller SJ kontra DSB, den danska statsjärnvägen, säger Karin Svensson Smith (v), som i egenskap av ledamot i riksdagens trafikutskott bevisade den hearing som hölls i Hässleholm den 14 mars inför den kommande trafikpropositionen.

-Skånetrafiken vill ju expandera och köra på järnvägssträckor där SJ nu har ensamrätt till persontrafik. Vi har ett välkött länstrafikbolag i vår region och det finns fördelar med att det får växa. Men ur nationellt perspektiv är det ett problem: vad blir det kvar åt SJ om de regionala intressena får bre ut sig?

-SJ kan visserligen fortsätta att sköta tåghanteringen åt Skånetrafiken även efter nästa upphandling, men det är inte säkert, eftersom det finns fler aktörer än DSB med statsstöd i botten som vill etablera sig här. En lösning som bland annat vänsterpartiet arbetar för är att SJ får nya direktiv från ägaren staten och slipper sina hårda avkastningskrav. Hur det går med detta vet vi inte än men går det med Vattenfall, där en hårdare ägarstyrning har aviserats, så borde det gå med SJ.

-Alla de sydsvenska län som var representerade på mötet tycks vilja utveckla sin tågtrafik. De satsar på regionförstoring och där är goda möjligheter att pendla kollektivt en nyckelfaktor. I Skåne menar man att arbetsmarknads-regionerna, det vill säga arbetspendlingsområdena, har minskat från sju-åtta till två-tre på kort tid.

-De skånska regionpolitikerna vill alltså ha tåg men de nöjer sig inte med det. De vill ha mer statliga pengar till flygplatsen i Kristianstad trots att man kan flyga från både Sturup och Ängelholm (och Kastrup och Ronneby). Där hoppas jag att riksdagen är restriktiv. Trafikpengarna behövs till så mycket annat. -Och så var det ett väldigt tjatande om E22-an och andra vägar trots att infrastrukturen inte skulle diskuteras på mötet, avslutar Karin.

Gr

Årets påskvandring

Vandringssektionen inbjuder till en liten bensträckare skärtorsdag och långfredag. Vi tar tåget från Lund C 11.51 den 24, stiger av i Åstorp och startar vandringen söderut. Vi håller oss till slätten eftersom vi inte kan vara säkra på att alla stigar är röjda efter stormen på den parallellt löpande Söderåsen. Vi passerar Vrams Gunnarstorps slott och Norra Vrams f.d. stationssamhälle som förekommer i ett litet prosastycke av Bengt Anderberg. I Billesholm, mitt i det gamla skånska kolgruvedistriktet, handlar vi ingredienser till vårt enkla men närande kvällsmål varefter vi finner nattly i skogen söder om samhället. Fredag morgon fortsätter vi söderut (förhoppningsvis med sol i ansiktet), passerar den gamla industriorten Skromberga som är känd från Nils Nilssons romaner och når så småningom Tågarp nere i Rååns dalgång där vi tar tåget hem, alternativt till Helsingborg-Helsingör. Totala vandringssträckan är inte mer än cirka 25 kilometer.

Ytterligare information från och anmälan till Gunnar Sandin, tel. 135899.

Pressgrannar

"Ön snålar ikke med charmen. På som-maren tumlar om på stranden badgästerna i tusental kaféer och restauranger som trär upp sig som pärla på en kätting. Kilometerlång vandringsvägar inbjudar till promenader. Genom havsbaden pustar urgamla ånglok. Den Rasender Roland behöver en stund från Putbus till Göhren. Brytar upp till en upptäcktsresan över den störste tysk ön."

Annonstilaga för Rügen i Svenska Dagbladet 13 mars

"En tågvärd slog larm från tåget och flera polispatruller ryckte ut för att möta tåget när det kom in på Lunds station vid 23.50-tiden. Innan de nådde fram till tåget hann de tre unga männen försvinna springande norrut på perrongen och upp till gångtunneln som går över spåren."

Sydsvenskan 13 mars

VECKOBLADET

Vad vore Lund utan brats?



En vinterstad

Lund lär vara den stad som näst Stockholm har den mest framskjutna platsen i den svenska skönlitteraturen. Vintern i Lund har därvid beskrivits, dock oftast i termer av dimma, regn och blåst. Men Lund på högvintern, vem har skrivit om det? Det vackra ljuset över ett Mårtensborg med nyfallet snötäcke en marskväll, det bländvita landskapet i Stadsparken en söndagsförmiddag med blå himmel och några minusgrader. Stojet från barnen när de dödsföraktande kastar sig utför sluttningen på Berget, den fem meter höga höjden bredvid Stadsparkscaféet. Lund är som vackrast på vintern.

Revolutionär förtrupp

Skånes SSU vill avskaffa äganderätten stod det på Sydsvenskans löpsedel i måndags. Ja, jag säger då det, vilka tider vi lever i. Det skulle inte förvåna mig om de också vill ta ifrån bonden hans sista ko och därutöver bemäktiga sig hans hustru. I jämförelse framstår ju Ung Vänster som tamt och mesigt, så nu får de spotta upp sig. Ett förslag är att ta upp min egen generations gamla paroll "Allt genast!" Det hade varit något för Sydsvenskans löpsedel!

Annars tycker jag nog att DN:s avslöjande om hur SSU fixar ekonomin är det intressantaste. Man har väl alltid haft en vag aning om att de politiska ungdomsförbunden blåser upp sina medlems-siffror och fuskar med bidragen, men aldrig haft klart för sig hur det gick till. Så här gjorde SSU: man skrev in ungdomar som medlemmar, inte alltid med deras vetskap, och lät organisationen betala deras medlemsavgift. Därigenom fick man så mycket i statsbidrag för sina många medlemmar att man kunde skriva in fler ungdomar etc. Vad ska man kalla det? En god cirkel? Perpetuum mobile?

Bratsen kommer

Det stora samtalsämnet i Lund de senaste veckorna har nog varit Sydsvenskans reportage om Lund som invaderat av Stockholmsbratsen. Brats är amerikanska för rika eller åtminstone bortskämda ynglingar (med damer i samma ålder) som har en tendens att uppträda uppseendeväckande, utan den blygsamhet vi andra visar. Dyra märkeskläder och allmänt uppdriven konsumtion, t.ex. på krogen, brukar anses höra till bilden. Många i Lund verkar oroade och upprörda över Stockholmsbratsen och antyder att Lund kommer att hamna i nivå med Stureplan.

Jag är nog mindre oroad. Lund har ju en rik bratstradition. Jag vill t.ex. erinra om de s.k. Göteborgsbratsen, som man förr brukade se i klungor utanför UB, men numera mest ser i trakten av L. Gråbrödersgatan. De läste i regel juridik och talade en påfallande släpig Göteborgska. Pojkarna hade blåa klubbjackor, inte sällan med GKSS-märke medan flickorna hade plisserade grå kjolar. Till deras positiva drag hörde att de i första hand umgicks med varandra och snabbt återvände till Göteborg där de så småningom flyttade till villan i Billdal eller Hovås och övertog faderns advokatpraktik vid Avenyn.

Nej, då var det värre med Malmöbratsen, uppväxta på Limhamn eller Ribersborg. Inte sällan stora i käften och välbyggda blev de snabbt marskalkar och fanbärare i Lunds studentvärld. Det var de som räddade universitetets ära under åren kring 1968 när andra hade läst gamla böcker och liknande och ville förändra världen. Malmöbratsen läste inte gärna böcker och undvek därmed många träkigheter. De brukade ha sommarhus nere på Näset och en viss faibles för sportbilar. Deras tillgjorda Malmöitiska var nog det svåraste med dem, vill jag minnas.

Fler brats!

Och till sist: vem är det Piraten skildrar om inte de skånska adelsbratsen, odågor som häckar i Lund medan de förskingrar familjeförmögenheten på uteliv, spel och dobbel. Som jag ser det borde Lunds universitet helt enkelt ta upp odlandet av bratsen som sin affärsidé. Universitetet är ju inte särskilt vetenskapligt framstående, men ganska trevligt. Så har det på senare år också i första hand lockat med blommande magnolior och blånande majnätter och det är väl det som har burit frukt nu i kretsarna kring Stureplan. Lunds universitet är ju också ganska fattigt och skulle behöva rejäla kassatillskott. Det är så klart i bratskretsar de blivande donatorerna finns. Rätt skött kan det här ge universitetet en lysande framtid.

Lucifer

Socialpolitik med VägVal Vänster

Det kom inte särskilt många till den socialförsäkringsdebatt som VVV Skåne i söndags anordnade i anslutning till sitt årsmöte (där nästan alla omvaldes för ännu en period, däribland ordföranden Maria Hagberg). Men debatten var bra trots att meningskiljaktigheterna inte verkade så stora mellan Mona Jönsson (mp-ledamot i riksdagens socialförsäkringsutskott), Lennart Nilsson (Handelsombudsman i Helsingborg och fritidspolitiker, s) och Herman Schmid (v, som efter sin tid i Europaparlamentet har återgått till jobbet som lärare på Roskilde Universitetscenter).

-Den nuvarande diskussionen i Sverige och övriga Europa om vård och omsorg handlar mycket om resursbrist, sa Herman Schmid, men det är egentligen mer ett politik- och maktproblem. Opinionsmätningar visar att människor är beredda att betala och vården uppfattas allmänt som en tillväxtsektor. Frågan är emellertid hur betalningen ska ske. Vi vill och måste försvara bassystemet, det generella, men det finns psykologiska gränser för skattetrycket - människor har getts den egendomliga föreställningen att skatt som de betalar egentligen är deras pengar som tas från dem. Vi behöver därför hitta icke-traditionella finansieringsformer.

Herman ville också försvara höga ersättningsnivåer i socialförsäkringssystemen, bland annat med argumentet att de håller lönenivån uppe "eftersom det måste löna sig att arbeta". Motsagd blev han däremot när han talade om att individerna framöver måste betala mer själva för kosmetiska ingrepp och för viss terminalvård som inte är angelägen ur samhällets perspektiv. Resonemang om prioriteringar i vården, och vem som ska göra dem, brukar väcka känslor.

-Den generella välfärden är A och O, inledde Lennart Nilsson, som ville återställa ersättningsnivåerna från 80 till 90 procent, höja ersättningstaket och avskaffa eller korta tvåmånadersspärren till A-kassan för den som inte tar anvisat arbete. Det kostar faktiskt inte särskilt mycket att subventionera de högavlönade eftersom de brukar vara friskare än andra, men psykologiskt betyder deras stöd för systemen mycket. Han insåg att detta förutsatte en god samhälleekonomi som i sin tur förutsatte en förbättrad sysselsättning, var besviken på regeringens prestationer i det avseendet och kunde tänka sej att höja inflationsmålet. Och skatten, men det torde räcka med 4 procent.

-Men de flesta löntagare får 90 procents ersättning redan nu tack vare sina avtal, påpekade Mona Jönsson. Och hon uppmanade mötesdeltagarna att höja blicken över den svenska diskussionen om att befolkningen åldras. Halva jordens befolkning består av barn eller unga. Sen polemiserade hon mot Lennart Nilsson som hade sagt att det aldrig lönar sej att vara sjukskriven. Det gör det visst, framhöll hon, om man räknar med kostnader för resor och för att äta ute. Däremot instämde hon med honom i kritiken av hur rehabiliteringen av arbetsskadade sköts. Arbetsgivarna gör inte upp de rehabiliteringsplaner som de är skyldig att upprätta, och facket driver inte på.